

Vlaams
Parlement

ingediend op **645** (2020-2021) – Nr. 1
12 februari 2021 (2020-2021)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van artikel 3, 5 en 35
van de wet van 14 augustus 1986
betreffende de bescherming en het welzijn
der dieren, wat betreft onder andere de invoering
van opleidingscentra voor interventiehonden

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	9
Advies van de Raad van State	13
Ontwerp van decreet.....	21

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Met voorliggend ontwerp van decreet worden in hoofdzaak de onnodige belemmeringen voor de handel in interventiehonden weggewerkt.

Verder wordt een strafbaarstelling ingevoerd voor het houden van dieren in weerwil van een gerechtelijk verbod op het houden van dieren.

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Lang niet alle honden zijn geschikt om ingezet te worden als onder andere diensthond bij de politie of het leger of bewakingshond. Deze dieren ondergaan een zware selectie en een langdurige opleiding, waardoor ook de kweek en handel van deze dieren zijn eigen specifieke kenmerken heeft. De huidige regelgeving rond het kweken en verhandelen van honden houdt hier geen rekening mee, waardoor de beschikbaarheid van geschikte honden beperkt wordt. Er stelt zich momenteel een probleem bij de verkopers van deze honden (hierna genoemd: interventiehonden). Middels huidig ontwerp van decreet wordt de bestaande regelgeving aangepast zodat de bestaande belemmeringen worden opgeheven.

B. Inhoud

Middels huidig ontwerp van decreet wordt voorzien in een oplossing voor de bestaande problematiek waarbij verkopers van interventiehonden volgens de huidige regelgeving gedwongen worden om nesten te kweken.

De aanloop van dit probleem is te vinden bij de wet van 4 mei 1995 tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn van dieren (*Belgisch Staatsblad* 28 juli 1995; hierna afgekort als "wet van 4 mei 1995") en bij de wet van 11 mei 2007 tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren (*Belgisch Staatsblad* 4 oktober 2007; hierna afgekort als "wet van 11 mei 2007").

Vanaf de wet van 4 mei 1995 bindt de wetgever de strijd aan tegen impulsaankopen van honden en katten. In de parlementaire voorbereiding van deze wet wordt gemeld dat de omstandigheden waarin dieren op markten verhandeld worden, voor een voortdurende bezorgdheid bij het publiek zorgen. Met de wet van 4 mei 1995 wordt dan ook een fundamentele beslissing genomen: het verbod op het verhandelen van honden en katten op de openbare weg wordt ingevoerd. Dit om een einde te maken aan de impulsieve aankopen van honden en katten op de openbare weg en op markten, alsmede om de mogelijk negatieve gevolgen van die aankopen weg te nemen. De bevoegde minister meent dat de aankoop van huisdieren gepaard moet gaan met een aantal noodzakelijke waarborgen. Volgens de minister bieden dierenasielen en gespecialiseerde handelaars in dat opzicht de meest aangewezen uitkomst.

Bij wet van 11 mei 2007 wordt een bijkomende maatregel toegevoegd om impulsaankopen van honden en katten tegen te gaan. Er wordt een verbod ingesteld om in de winkelruimte honden en katten te houden of tentoon te stellen. De wetgever merkt op dat door het karakter van de handelszaken, zeer laagdrempelig en een ruime keuze met voor ieder wat wils, mensen al te gemakkelijk worden verleid tot

een aankoop, eventueel op afbetaling.¹ Daarenboven wordt dit verbod beschouwd als de ideale manier om ontwikkelingsstoornissen te voorkomen die kunnen optreden bij dieren die via deze weg verkocht worden.

De doelstelling van het verbod om in de winkelruimte honden en katten te houden of tentoon te stellen was echter niet enkel impulsaankopen tegen te gaan maar was ook ervoor te zorgen dat honden en katten enkel nog verkocht zouden worden in kwekerijen. De reden hiervoor was dat dieren minder zouden veranderen van omgeving met minder stress tot gevolg en dat de koper een kans zou hebben om te zien in welke omgeving zijn toekomstig huisdier werd gekweekt en opgegroeid en om eventueel de ouderdieren te zien.

Als gevolg van deze laatste maatregel worden in de huidige stand van de regelgeving de verkopers van interventiehonden beschouwd als kweker-handelaar in de zin van artikel 1 bis, 1°/3, van het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren (hierna afgekort als Kennelbesluit).

De wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn van dieren (hierna afgekort als Dierenwelzijnswet) en het Kennelbesluit richten zich immers op een beperkt aantal inrichtingen. Het principe is dat voor de uitbating van deze inrichtingen een erkenning vereist is. Deze inrichtingen zijn honden- en kattenkwekerijen, dierenasielen, dierenpensions, handelszaken voor dieren, markten en dierentuinen (cf. artikel 5 van de Dierenwelzijnswet).

De verkoop van interventiehonden wordt zo binnen de activiteiten van een kwekerij geplaatst. Uit artikel 19/2 van het Kennelbesluit volgt dat een kweker-handelaar nesten kan verhandelen afkomstig uit andere kwekerijen wanneer hij per jaar minstens tien nesten afkomstig uit zijn eigen kwekerij verhandelt. Deze bepaling is ingevoerd door het koninklijk besluit van 18 maart 2009 tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren² om artikel 12, derde lid, van de Dierenwelzijnswet kracht bij te zetten en ervoor te zorgen dat een kwekerij effectief eigen nesten kweekt.

Deze juridische kwalificatie zorgt voor problemen bij de verkopers van interventiehonden. Zij kopen voornamelijk honden aan. Vervolgens leiden zij deze honden op om ze te verkopen aan onder meer het leger, de politie, vergunde bewakingsfirma's. Hoewel zij niet bezig zijn met het kweken van honden, doch louter met het opleiden en het verhandelen ervan, worden zij door de regelgeving genooddaakt nesten te kweken.

De negatieve gevolgen van deze problemen zijn minstens tweeledig. Enerzijds dreigt er een schaarste aan interventiehonden te ontstaan, aangezien de betrokken verkopers niet bereid zijn om nesten te kweken. Anderzijds dreigt er een zwart circuit te ontstaan doordat de regelgeving naast zich wordt neergelegd.

Het ontwerp van decreet is er dan ook op gericht om er enerzijds voor te zorgen dat de verkopers van interventiehonden niet verplicht worden om nesten te kweken en anderzijds dat er een adequate regelgeving op hen van toepassing is.

Door de nieuwe regelgeving zullen de verkopers van interventiehonden dan ook verschillend behandeld worden van de handelaars of kwekers van 'gewone' honden, net omdat zij zich in een verschillende situatie bevinden. De eerste categorie

1 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren teneinde het sluiten van een overeenkomst voor een verkoop op afbetaling met het oog op de aankoop van een gezelschapsdier te verbieden, *Parl. St.* Kamer 2006-07, nr. 2771/2, p. 2.

2 *BS* 1 april 2009.

zorgt immers voor de specifieke opleiding van de honden alvorens over te gaan tot het verhandelen ervan.

Daarenboven gelden de bezorgdheden van impulsaankopen en van ontwikkelingsstoornissen die geleid hebben tot de regel dat honden en katten enkel nog verkocht mogen worden in kwekerijen, niet bij interventiehonden. Dus ook in dit opzicht bevinden de verkopers van interventiehonden zich in een verschillende situatie als de kwekers en handelaars van 'gewone' honden.

Hiernaast wordt middels huidig ontwerp van decreet het houden van dieren in weerwil van een gerechtelijk verbod, opgelegd op grond van artikel 40 van de Dierenwelzijnswet, strafbaar gemaakt, dit gelet op de leemte in de wetgeving die er momenteel op dit punt bestaat.

C. Totstandkomingsprocedure

Advies afdeling Wetgeving van de Raad van State:

De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstrekke betreffende het voorontwerp van decreet haar advies nr. 68.466/3 op 14 januari 2021. De Raad maakte in haar advies de hierna volgende opmerkingen:

- Pag. 3-5, rn. 3.1-3.2: De Raad van State laat weten dat het instellen van het erkenningsvereiste als dusdanig als voorwaarde voor de uitbating van een opleidingscentrum voor interventiehonden kan worden geacht te voldoen aan de voorwaarden vervat in de artikelen 9 en 16 van de Dienstenrichtlijn. De Raad van State merkt op dat het aanbeveling verdient om een meer uitgewerkte verantwoording ter zake op te nemen in de memorie van toelichting. De Raad van State voegt hier nog aan toe dat het voorontwerp van decreet geen verboden of aan evaluatie onderworpen eisen bevat als bedoeld bij de artikelen 14 en 15 van de Dienstenrichtlijn.

Reactie:

Artikel 9 van de Dienstenrichtlijn:

De toegang tot de uitoefening van de dienstenactiviteit voldoet aan de voorwaarden vermeld in artikel 9, in die zin dat:

a) het erkenningsstelsel, waarvan de nadere regels via uitvoeringsbesluit zullen bepaald worden, geen discriminerende werking heeft jegens de betrokken dienstverrichter. Het discriminatieverbod is de specifieke uitdrukking van het algemene gelijkheidsbeginsel. Dit beginsel vereist dat vergelijkbare situaties niet verschillend en verschillende situaties niet gelijk behandeld worden, tenzij een dergelijke behandeling objectief gerechtvaardigd is. Het nieuwe erkenningsstelsel werkt de gelijke behandeling van verschillende situaties weg, namelijk enerzijds van de verkopers van interventiehonden en anderzijds van de handelaars of kwekers van 'gewone honden'. Door de nieuwe regelgeving zullen de verkopers van interventiehonden dan ook verschillend behandeld worden van de handelaars of kwekers van 'gewone' honden, juist omdat zij zich in een verschillende situatie bevinden, zoals onder bovenvermeld punt B uitgebreid wordt toegelicht. De eerste categorie zorgt immers voor de specifieke opleiding van de honden alvorens over te gaan tot het verhandelen ervan. Er wordt een regelgeving 'op maat' uitgewerkt voor de verkopers van interventiehonden;

b) de behoefte aan een vergunningstelsel gerechtvaardigd is om een dwingende reden van algemeen belang. Door het probleem voor de verkopers van interventiehonden weg te werken, beschermt de decreetgever het dierenwelzijn. Zowel

uit de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (zie in die zin arresten van 17 januari 2008, *Viamex Agrar Handel en ZVK*, C-37/06 en C-58/06, punt 22; 19 juni 2008, *Nationale Raad van Dierenkwekers en Liefhebbers en Andibel*, C-219/07, punt 27; 10 september 2009, *Commissie/België*, C-100/08, punt 91; 23 april 2015, *Zuchttvieh-Export*, C-424/16, punt 35 en 17 december 2020, *Centraal Israëlitisch Consistorie van België, e.a.*, C-336/19, punt 63), als uit artikel 13, Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), evenals uit de overwegingen (40) en (41) van de aanhef van de Dienstenrichtlijn, blijkt dat de bescherming van het dierenwelzijn een door de Unie erkende doelstelling van algemeen belang is; en

c) het nagestreefde doel niet door een minder beperkende maatregel kan worden bereikt, met name omdat een controle achteraf te laat zou komen om werkelijk doeltreffend te zijn. Daarenboven merkt de decreetgever op dat ook de handelaars of kwekers van 'ewone honden' onderworpen zijn aan een vergunningsstelsel. Het decreet zorgt er louter voor dat een regelgeving 'op maat' uitgewerkt wordt voor de verkopers van interventiehonden, zodat de gelijke behandeling van verschillende situaties wordt weggewerkt.

Artikel 16 van de Dienstenrichtlijn:

Legt op dat de lidstaten het recht eerbiedigen van dienstverrichters om diensten te verrichten in een andere lidstaat dan die waar zij gevestigd zijn. De lidstaten mogen de toegang en de uitoefening van de dienstenactiviteit op hun grondgebied niet afhankelijk maken van de naleving van eisen die niet aan de volgende eisen voldoen: a) discriminatieverbod (= de eisen maken geen direct of indirect onderscheid naar nationaliteit of, voor rechtspersonen, naar de lidstaat waar zij gevestigd zijn), b) noodzakelijkheid (= de eisen zijn gerechtvaardigd om redenen van openbare orde, openbare veiligheid, de volksgezondheid of de bescherming van het milieu) en c) evenredigheid (= de eisen moeten geschikt zijn om het nagestreefde doel te bereiken en gaan niet verder dan wat nodig is om dat doel te bereiken).

Het ontwerp werd getoetst aan artikel 16 van de Dienstenrichtlijn. Het nieuw erkenningsstelsel, zoals ingevoerd door het artikel 2 van het ontwerp van decreet, geldt voor alle instellingen die aan de criteria voldoen van een opleidingscentrum voor interventiehonden gevestigd op Vlaams grondgebied, ongeacht of het gaat om een permanente of occasionele of tijdelijke activiteit.

Het ontwerp van decreet belet verder niet dat een dienstverrichter gevestigd in het buitenland bijvoorbeeld via internet dieren te koop aanbiedt in Vlaanderen. Hiervoor gelden geen bijzondere eisen. Van zodra de dienstverrichter echter een instelling uitbaat in Vlaanderen waar honden worden opgeleid tot interventiehonden met het doel ze als interventiehond te verhandelen, is er sprake van een vestiging op Vlaams grondgebied en is een erkenning vereist. De erkenning is exact dezelfde voor dienstverrichters die niet afkomstig zijn uit een andere lidstaat of al een vestiging hebben in een andere lidstaat. De maatregel is dan ook niet discriminerend. De maatregel is hoe dan ook noodzakelijk en proportioneel om het dierenwelzijn te garanderen. Het erkenningsstelsel wordt juist zoals gezegd gecreëerd om een bestaande discriminatie weg te werken. Dezelfde garanties voor het dierenwelzijn kunnen dus niet bereikt worden met minder beperkende maatregelen.

- pag. 5 – rn. 5: De Raad van State stelt voor om de enuntiatieve opsomming van voorbeelden uit de definitie van "interventiehond" weg te laten uit de ontworpen bepaling en op te nemen in de memorie van toelichting, samen met een toelichting.

Reactie: Zowel de tekst van het ontwerp van decreet zelf als de memorie van toelichting worden aangepast zoals voorgesteld door de Raad van State.

- pag. 6 – rn. 6: De Raad van State stelt voor om in het artikel 4 van het ontwerp van decreet een verwijzing naar het artikel 40 van de Dierenwelzijnswet op te nemen, dit zou de rechtszekerheid en de duidelijkheid ten goede komen.

Reactie: De tekst van het decreet wordt aangepast zoals voorgesteld door de Raad van State.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Artikel 1 bepaalt dat het ontwerp van decreet een gewestaangelegenheid regelt.

Artikel 2 en 3

Het ontwerp van decreet voorziet in de toevoeging van een nieuwe inrichting aan de artikelen 3 en 5 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren (hierna afgekort als Dierenwelzijnswet).

Deze toevoeging zorgt ervoor dat er een wettelijke basis bestaat voor de nieuwe inrichting, namelijk een opleidingscentrum voor interventiehonden, waarbinnen de verkopers van interventiehonden hun activiteiten van opleiden en verhandelen kunnen uitvoeren.

Er wordt hierbij voorzien in een definitie zowel van opleidingscentrum voor interventiehonden als van interventiehonden. Interventiehonden zijn honden die getraind zijn of worden om te worden ingezet door het leger, de politie of door vergunde ondernemingen of diensten. Ze worden door deze instanties ingezet als onder andere: 1° patrouillehond; 2° detectiehond voor medische doeleinden, geld, explosieven, drugs, vermiste personen en lijken; 3° bewakingshond; en 4° reddingshond. Deze opsomming is niet-limitatief. Een limitatieve opsomming is in deze niet mogelijk. Het is immers onmogelijk om alle functies waarvoor de betreffende honden kunnen worden ingezet limitatief af te bakenen. Er zijn namelijk bijzonder veel functies waarvoor honden door de politie, het leger of bewakingsfirma's kunnen ingezet worden en regelmatig worden ook nieuwe functies ontwikkeld (zo worden momenteel politiehonden getraind op het opsporen van mensen met COVID-19).

Het is uiteraard de bedoeling dat in een opleidingscentrum honden gehouden kunnen worden. Opdat dit duidelijk is, wordt een opleidingscentrum voor interventiehonden uitdrukkelijk uitgesloten van de definitie van handelszaak zoals vervat in artikel 3, 5°, van de Dierenwelzijnswet. Dit heeft tot gevolg dat het verbod op het houden van honden en katten in handelszaken zoals voorzien in artikel 12, derde lid, van diezelfde wet niet van toepassing is in een opleidingscentrum voor interventiehonden.

De nieuwe inrichting moet zoals de andere inrichtingen geviseerd in artikel 5 van de Dierenwelzijnswet eveneens een erkenning bekomen. Er zal dan ook een besluit van de Vlaamse Regering houdende de erkenningsvoorwaarden voor opleidingscentra voor interventiehonden en de voorwaarden voor de verhandeling van deze honden worden opgesteld.

Artikel 4

Het houden van dieren in weerwil van een gerechtelijk verbod op het houden van dieren, wordt strafbaar gemaakt. Dit geldt uiteraard voor zover het gerechtelijk verbod uitvoerbaar is en gedurende de periode dat het gerechtelijk verbod loopt en voor de diersoorten waarop het gerechtelijk verbod betrekking heeft. Hiertoe

wordt artikel 35 van de Dierenwelzijnswet aangevuld. Artikel 36 van de Dierenwelzijnswet bevat ook bijzondere strafbaarstellingen.

Er wordt echter geopteerd om huidige strafbaarstelling onder te brengen onder artikel 35, die een hogere strafmaat bevat dan artikel 36. De overtreder heeft immers reeds zware overtredingen tegen de Dierenwelzijnswet begaan met als gevolg dat er een gerechtelijk verbod op het houden van dieren volgde. Ondanks dit gerechtelijk verbod blijft hij de inbreuken opstapelen, hetgeen een hogere strafmaat rechtvaardigt.

Artikel 5

Artikel 5 bepaalt de inwerkingtreding van het ontwerp van decreet.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

VOORONTWERP VAN DECREET

Ontwerp van decreet tot wijziging van artikel 3, 5 en 35 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming van het welzijn der dieren, wat betreft onder andere de invoering van opleidingscentra voor interventiehonden

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 3 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 maart 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 5 worden tussen de woorden "met uitzondering van het landbouwbedrijf" en de zinsnede ", al dan niet" de woorden "en van het opleidingscentrum voor interventiehonden" ingevoegd;

2° er worden een punt 28° en een punt 29° toegevoegd, die luiden als volgt:

"28° interventiehond: een hond die getraind is of getraind wordt om te worden ingezet door het leger, de politie of ondernemingen of diensten die vergund zijn onder de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, als onder andere:

1° patrouillehond;

2° detectiehond voor medische doeleinden, geld, explosieven, drugs, vermiste personen en lijken;

3° bewakingshond;

4° reddingshond;

29° opleidingscentrum voor interventiehonden: een instelling waar honden worden opgeleid tot interventiehonden met het doel ze als interventiehond te verhandelen.”.

Art. 3. In artikel 5, §1, eerste lid, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 4 mei 1995 en gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden de woorden “en dierentuinen” vervangen door de zinsnede “, dierentuinen en opleidingscentra voor interventiehonden”.

Art. 4. Aan artikel 35, eerste lid, van dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet 27 december 2012, wordt een punt 10° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“10° in weerwil van een gerechtelijk verbod tot het houden van dieren, dieren houden.”.

Art. 5. De artikelen 2 en 3 van dit decreet treden in werking op een datum die de Vlaamse Regering bepaalt.

Brussel, ...

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 68.466/3
van 14 januari 2021

over

een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘tot
wijziging van artikel 3, 5 en 35 van de wet van 14 augustus 1986
betreffende de bescherming [en] het welzijn der dieren, wat
betreft onder andere de invoering van opleidingcentra voor
interventiehonden’

Op 11 december 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘tot wijziging van artikel 3, 5 en 35 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming [en] het welzijn der dieren, wat betreft onder andere de invoering van opleidingcentra voor interventiehonden’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 12 januari 2021. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 14 januari 2021.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest strekt tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 ‘betreffende de bescherming en het welzijn der dieren’ (hierna: de Dierenwelzijnswet).

Enerzijds worden de opleidingscentra voor interventiehonden² niet meer beschouwd als handelszaken voor dieren en wordt voorzien in een afzonderlijke erkenningsregeling voor die centra met aangepaste, door de Vlaamse Regering vast te stellen erkenningsvoorwaarden (artikelen 2 en 3 van het voorontwerp).

Anderzijds wordt het houden van dieren in weerwil van een gerechtelijk verbod tot het houden van dieren strafbaar gesteld met een gevangenisstraf van een maand tot drie maanden en met een geldboete van 52 euro tot 2 000 euro of met een van die straffen alleen (artikel 4).

De artikelen 2 en 3 van het aan te nemen decreet treden in werking op een datum die de Vlaamse Regering bepaalt (artikel 5).

ALGEMENE OPMERKING

3.1. De opleidingscentra voor interventiehonden verrichten diensten die binnen het toepassingsgebied vallen van de dienstenrichtlijn³. Het erkenningsstelsel waarin wordt voorzien bij het ontworpen artikel 5, § 1, eerste lid, van de Dierenwelzijnswet moet worden beschouwd als een vergunningstelsel als bedoeld bij artikel 4, 6), van de richtlijn.

Op de vraag of de artikelen 2 en 3 van het voorontwerp werden getoetst aan de dienstenrichtlijn, in het bijzonder aan de artikelen 9, 14, 15 en 16 ervan, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“Bij het opstellen van het ontwerp werd erover gewaakt dat dit in overeenstemming is met de Dienstenrichtlijn. Toetsing bevestigt dan ook dat het ontwerp

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Dit is een hond die getraind is of wordt om te worden ingezet door het leger, de politie of ondernemingen of diensten die vergund zijn onder de wet van 2 oktober 2017 ‘tot regeling van de private en bijzondere veiligheid’ als o.a. patrouillehond, detectiehond voor medische doeleinden, geld, explosieven, drugs, vermiste personen en lijken, bewakingshond of reddingshond (ontworpen artikel 3, 28°, van de Dierenwelzijnswet).

³ Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 ‘betreffende diensten op de interne markt’.

in lijn is met de richtlijn. Na definitieve aanneming van dit decreet, volgt er nog een uitvoeringsbesluit waarin de erkenningsvoorwaarden voor de opleidingscentra voor interventiehonden en de voorwaarden voor de verhandeling van deze honden, nader zullen worden bepaald. Ook bij de opmaak van het uitvoeringsbesluit in kwestie zal er uiteraard over gewaakt worden dat de betreffende artikelen uit de Dienstenrichtlijn gerespecteerd worden.

Artikel 9 van de Dienstenrichtlijn:

De toegang tot de uitoefening van de dienstenactiviteit voldoet aan de voorwaarden vermeld in artikel 9, in die zin dat: a) het erkenningsstelsel heeft geen discriminerende werking jegens de betrokken dienstverrichter; b) de behoefte aan een vergunningstelsel is gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang; en c) het nagestreefde doel kan niet door een minder beperkende maatregel worden bereikt, met name omdat een controle achteraf te laat zou komen om werkelijk doeltreffend te zijn.

Artikel 14 van de Dienstenrichtlijn:

Legt op dat de lidstaten de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit op hun grondgebied niet afhankelijk stellen van de in het artikel vermelde eisen. Het ontwerp van decreet is niet afhankelijk van een van de in artikel 14 vermelde 8 verboden eisen.

Artikel 15 van de Dienstenrichtlijn:

Legt op dat de lidstaten onderzoeken of in hun rechtsstelsel de uitoefening van een dienstenactiviteit afhankelijk wordt gesteld van niet-discriminerende eisen. Het ontwerp van decreet werd aan deze eisen vermeld in artikel 15 getoetst en voldoet eraan.

Meer bepaald:

Het ontwerp bevat geen kwantitatieve of territoriale beperkingen, met name in de vorm van beperkingen op basis van de bevolkingsomvang of een geografische minimumafstand tussen de dienstverrichters. Hiermee voldoet het ontwerp aan art. 15, 2., a) van de RL.

Het ontwerp legt geen eisen op aangaande de rechtsvorm. Hiermee voldoet het ontwerp aan art. 15, 2., b) van de RL.

Het ontwerp legt geen eisen op aangaande het aandeelhouderschap. Hiermee voldoet het ontwerp aan art. 15, 2., c) van de RL.

Het ontwerp houdt geen activiteiten voor aan bepaalde dienstverrichters. Hiermee voldoet het ontwerp aan art. 15, 2., d) van de RL.

Het ontwerp bevat geen verbod om meer dan één vestiging te hebben. Hiermee voldoet het ontwerp aan art. 15, 2., e) van de RL.

Het ontwerp stelt geen minimum aantal werknemers vast. Hiermee voldoet het ontwerp aan art. 15, 2., f) van de RL.

Het ontwerp legt geen voorwaarden op voor wat betreft de tarieven te hanteren door de dienstverrichter. Hiermee voldoet het ontwerp aan art. 15, 2., g) van de RL.

Het ontwerp bevat geen verplichting om in combinatie met de dienst andere specifieke diensten aan te bieden. Hiermee voldoet het ontwerp aan art. 15, 2., h) van de RL.

Artikel 16 van de Dienstenrichtlijn:

Legt op dat de lidstaten het recht eerbiedigen van dienstverrichters om diensten te verrichten in een andere lidstaat dan die waar zij gevestigd zijn. De lidstaten mogen de toegang en de uitoefening van de dienstenactiviteit op hun grondgebied niet afhankelijk maken van de naleving van eisen die niet aan de volgende beginselen voldoen: a) discriminatieverbod (=de eisen maken geen direct of indirect onderscheid naar nationaliteit of, voor rechtspersonen, naar de lidstaat waar zij gevestigd zijn), b) noodzakelijkheid (=de eisen zijn gerechtvaardigd om redenen van openbare orde, openbare veiligheid, de volksgezondheid of de bescherming van het milieu) en c) evenredigheid (= de eisen moeten geschikt zijn om het nagestreefde doel te bereiken en gaan niet verder dan wat nodig is om dat doel te bereiken). Het ontwerp van decreet is conform artikel 16.”

3.2. Het instellen van het erkenningsvereiste als dusdanig als voorwaarde voor de uitbating van een opleidingscentrum voor interventiehonden kan worden geacht te voldoen aan de voorwaarden vervat in de artikelen 9 en 16 van de dienstenrichtlijn. Het verdient echter aanbeveling om een meer uitgewerkte verantwoording ter zake op te nemen in de memorie van toelichting. De loutere bevestiging dat voldaan is aan het discriminatieverbod, het vereiste van algemeen belang en de evenredigheid volstaat niet.

Het voorontwerp bevat voorts inderdaad geen verboden of aan evaluatie onderworpen eisen als bedoeld bij de artikelen 14 en 15 van de dienstenrichtlijn.

Dit neemt niet weg dat een toetsing aan de dienstenrichtlijn eveneens vereist zal zijn voor het uitvoeringsbesluit waarin de erkenningsregels zullen worden vastgesteld.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

4. In het opschrift schrijve men “de bescherming *en* (niet: van) het welzijn der dieren”.

Artikel 2

5. In de definitie van de term “interventiehond” in het ontworpen artikel 3, 28°, van de Dierenwelzijnswet (artikel 2, 2°, van het voorontwerp) wordt eerst een algemene omschrijving geformuleerd, gevolgd door een enuntiatieve opsomming van voorbeelden (ingeleid door de woorden “onder andere”). Die opsomming doet veeleer onzekerheid ontstaan dan dat ze duidelijkheid verschaft. Aangezien het zonder erkenning uitbaten van een opleidingscentrum voor interventiehonden strafbaar is overeenkomstig artikel 36, 14°, van de Dierenwelzijnswet, is de zo-even geschetste onzekerheid problematisch in het licht van het strafrechtelijk legaliteitsbeginsel. De gemachtigde verklaarde in dat verband het volgende:

“Een limitatieve opsomming is niet mogelijk. Het is onmogelijk om alle functies waarvoor de betreffende honden kunnen worden ingezet (o.a. als patrouillehond, detectiehond etc) limitatief af te bakenen. Er zijn immers bijzonder veel functies waarvoor honden door de politie, het leger of bewakingsfirma's kunnen ingezet worden en

regelmatig worden ook nieuwe functies ontwikkeld (zo worden momenteel politiehonden getraind op het opsporen van mensen met COVID-19). Alternatief is dat desgevallend de opsomming uit de definitie in de decreetstekst verwijderd wordt en louter opgenomen wordt in de memorie van toelichting. De essentie van de definitie betreft het feit dat het gaat om een hond die getraind is of getraind wordt om te worden ingezet door het leger, de politie of ondernemingen of diensten die vergund zijn onder de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid.”

Op de vraag of er nog andere categorieën denkbaar zijn dan de opgesomde voorbeelden, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“Er kunnen zeker nog andere categorieën zijn. Het is echter onmogelijk te voorzien waarvoor de geviseerde diensten honden allemaal gaan gebruiken. Er zijn bijzonder veel functies waarvoor honden door de politie, het leger of bewakingsfirma’s kunnen ingezet worden. ‘Onder andere’ weglaten is geen optie.”

De beste oplossing lijkt dan te zijn om de enuntiatieve opsomming van voorbeelden weg te laten uit de ontworpen bepaling en op te nemen in de memorie van toelichting, samen met de hier weergegeven toelichting van de gemachtigde.

Artikel 4

6. Op de vraag op grond van welke bepaling een gerechtelijk verbod tot het houden van dieren kan worden opgelegd, verwees de gemachtigde naar artikel 40 van de Dierenwelzijnswet. Als dat daadwerkelijk de enige bepaling is die zo’n verbod mogelijk maakt, zou het duidelijker en dus meer rechtszeker zijn om het ontworpen artikel 35, eerste lid, 10°, van dezelfde wet (artikel 4 van het voorontwerp) te redigeren als volgt:

“10° in weerwil van een gerechtelijk verbod tot het houden van dieren, *opgelegd op grond van artikel 40*, dieren houdt”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Wilfried VAN VAERENBERGH

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 3 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 maart 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 5 worden tussen de woorden "met uitzondering van het landbouwbedrijf" en de zinsnede ", al dan niet" de woorden "en van het opleidingscentrum voor interventiehonden" ingevoegd;
- 2° er worden een punt 28° en een punt 29° toegevoegd, die luiden als volgt:
 - "28° interventiehond: een hond die getraind is of getraind wordt om te worden ingezet door het leger, de politie of ondernemingen of diensten die vergund zijn onder de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid;
 - 29° opleidingscentrum voor interventiehonden: een instelling waar honden worden opgeleid tot interventiehonden met het doel ze als interventiehond te verhandelen."

Art. 3. In artikel 5, §1, eerste lid, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 4 mei 1995 en gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2018, worden de woorden "en dierentuinen" vervangen door de zinsnede ", dierentuinen en opleidingscentra voor interventiehonden".

Art. 4. Aan artikel 35, eerste lid, van dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij de wet 27 december 2012, wordt een punt 10° toegevoegd, dat luidt als volgt:

- "10° in weerwil van een gerechtelijk verbod tot het houden van dieren, opgelegd op grond van artikel 40, dieren houdt."

Art. 5. De artikelen 2 en 3 van dit decreet treden in werking op een datum die de Vlaamse Regering bepaalt.

Brussel, 5 februari 2021.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS